

**ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDA PİYANO EĞİTİMİ ALAN BİREYLERİN
PİYANO ÇALMAYA YÖNELİK OLUŞTURDUKLARI METAFORLARIN İÇERİK
YÖNÜNDE ANALİZ**

*Tarkan YAZICI * Hasret SAVAŞ** Şefika TOPALAK****

Öz

Bu araştırmada amaç özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan öğrencilerin ‘piyano çalmak’ kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Çalışmanın problem cümlesi; ‘özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan öğrencilerin piyano çalmak kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?’ şeklinde düzenlenmiştir. Çalışmanın alt problemleri; ‘piyano çalmak kavramına ilişkin ortaya çıkan metaforların ortak özellikleri nelerdir?’ ve ‘hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?’ şeklindedir. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Mersin ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan 35 erkek, 60 kız olmak üzere toplam 95 öğrenci oluşturmaktadır. Olgu bilim (fenomenoloji) desenin kullanıldığı bu çalışmada araştırma sürecinde katılımcılara, ‘Piyano çalmak gibidir. Çünkü’ şeklinde ifadeleri içeren formlar dağıtılmıştır. Uygulama öncesinde çocuklara metafor hakkında bilgi verilmiş ve piyano çalmak kavramının zihinlerindeki karşılığı üzerine düşünceleri istenmiştir. Daha sonra formları doldurmaları istenmiştir. İçerik analizi tekniğiyle analiz edilen araştırma sonuçlarına göre; katılımcıların hepsi ‘piyano çalmak’ kavramına ilişkin olumlu metafor oluşturmuşlardır. Bir başka ifade ile ‘piyano çalmak’ kavramı bireylere olumsuz bir çağrışımda bulunmamıştır. Bu araştırma sonucu elde edilen metaforlar, çeşitli kurumlarda piyano eğitimi alan bireylerin piyano çalmak kavramına bakış açılarına ışık tutmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özengen müzik eğitimi, Piyano, Metafor.

The Content Analysis of the Metaphors in Terms of Playing The Piano, Created by the Individuals Who Take Piano Courses in Amateur Music Education Institutions

Abstract

The aim of this research is to reveal the perceptions of the students who take piano education in music education courses about the concept of "playing the piano" through metaphors. The problem statement of the study; It was organized as "What are the metaphors of the students who take piano education in music education courses about the concept of playing the piano?" Sub-problems of the study; "What are the common features of the metaphors that emerged regarding the concept of playing the piano?" and "What conceptual categories can they be grouped under?" The sample of this study consists of a total of 95 students, 35 boys and 60 girls, who took piano education in music education courses in Mersin in the 2021-2022 academic year. In this study, in which the phenomenology design was used, a form was given to the participants during the research process. In this form, it is requested to fill in the blank in the sentence "Playing the piano is like because

* Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, tyazici@mersin.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-7028-7401>

* Yük.Lisans Öğrencisi, Mersin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, hasretsavas33@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-0406-1970>

* Doç. Dr., Trabzon Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, sefikat@trabzon.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-8626-5194>

.....". Before the application, the children were informed about metaphor and they were asked to think about the concept of playing the piano in their minds. Then They were asked to fill in the forms. According to the results of the research analyzed with the content analysis technique; All of the participants created a positive metaphor for the concept of 'playing the piano'. In other words, the concept of 'playing the piano' did not connote anything negative to individuals. The metaphors obtained as a result of this research shed light on the perspectives of individuals who take piano education in various courses on the concept of playing the piano.

Keywords: Amateur music education, Piano, Metaphor.

1. Giriş

İnsanlığın öyküsü ile eş zamanlı var olduğu düşünülen “müzik” kavramı, kadim bir olgu olma niteliği taşımaktadır. Dil, din, ırk ve ülke ayrımı gözetmeksizin ortak bir duyum lisanına sahip olan müzik sanatı, dünyanın farklı yerlerindeki insanları aynı duyguda buluşturma özelliğine sahiptir. Bu durum müzik sanatını toplumlar üstü yapan önemli bir detaydır. Eğitim, bireylerde davranış değiştirme amacını taşıyan bir süreçtir. Uçan’ a göre (1997) özünde eğitsel bir nitelik taşıyan müzik, herkes için, müzikle ilişki biçimine bağlı olarak; müzikten bir şey kazanma, bir şey edinme, bir şey alma niteliklerini barındırır.

Müzik eğitimi, belli amaçlar çerçevesinde düzenli, yöntemli ve tasarlanmış bir yol izlenen ve bu yolla belirli amaçlara erişilen bir süreçtir. Bir müzikal davranış edindirme, bir müziksel davranış değişikliği yaratma ve bir müzikal davranış geliştirme sürecini kapsayan müzik eğitiminde, çoğunlukla eğitim gören kişinin kendine ait müziksel yaşantısı temel alınır (Uçan, 1997). Bireylere düşünme becerisi kazandıran müzik eğitimi aynı zamanda problem çözme alanında da yardımcı olmaktadır (Şendurur & Akgül Barış, 2002). Müzik eğitimi; sembollerin kullanım biçimleri, bilginin analizi, sentezlenmesi ve değerlendirilmesi gibi kazanımlar edinme durumlarını güçlendirici etkiler taşır (Başaran, 1994). Beyin görüntüleme cihazlarının son yıllarda büyük oranda gelişmesiyle, müziğin beyin üzerindeki etkisine bağlı olarak ölçümler yapılabilmektedir. Bu ölçümlerle beyin hangi bölgelerinin uyarıldığı görülebilmektedir. Araştırmacılar deneklere müzik dinleterek, beyin birden fazla bölgesinin aynı anda parladığını görebilmektedirler. Enstrüman çalan kişilerde yapılan çalışmalarda ise bu kişilerin enstrüman çalmaya başladıkları anda beyinlerinde tüm bir vücut egzersizi ile aynı oranda etkileşim gösteren ve beyinlerinin tüm bölümlerini aynı anda çalıştıran bir sonuçla karşılaşılabilir (Arşu, 2020).

Genel müzik eğitiminin amacı gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmaktır. Özengen müzik eğitiminin temelinde ise yine genel müzik eğitimi yer alır. Bunun nedeni müzik eğitiminin herkese yönelik olması ve yönlendirici nitelik taşımasıdır (Uçan,1997). Sak’a göre (1997) ise müzik eğitiminin amacı öğrencilerin müziksel algılamalarını çeşitlendirip, kişiyi belli şartlanmaların sonucu oluşan tek taraflı müzik dinleme ve yapma alışkanlıklarından kurtarmaktır.

Müzik eğitimi mesleki müzik eğitimi, genel müzik eğitimi ve özengen müzik eğitimi olarak üç başlık altında yürütülmektedir. Özengen müzik eğitiminin özellikle büyük şehirlerde gün geçtikçe değeri artmakta ve müzik dershaneleri ya da özel müzik evleri aracılığıyla sürdürülmektedir. Farklı çalgı eğitimlerinin uygulandığı bu kuruluşlar ülkemizdeki müzik eğitimine büyük ölçüde katkı sağlamaktadır. Bunun yanında MEB’ in sağlamış olduğu müzik eğitimi çalgı alanında yeterli değildir. Bunun sebepleri arasında ekonomik koşullar ve öğrenci sayılarının fazlalığı gibi nedenlerle okullarda çalgı eğitimi istenilen düzeye ulaşamamaktadır. Özengen müzik eğitimi veren kuruluşların kişilerin müzik alanındaki gelişimlerinde önemli oranda katkıları bulunmaktadır.

Müzik eğitiminde gerekli etkinin sağlanabilmesi bir çalgı çalma becerisi ile gerçekleşmektedir. Çalgı eğitimi kişiye disiplinli ve planlı olma niteliklerini kazandırır. Piyano eğitimi fiziksel, zihinsel ve

duyuşsal süreçleri kapsayan, ileri düzey beceri gerektiren karmaşık bir etkinliktir (Gasımova, 2010). Mesleki müzik eğitimi süreci içerisinde piyano eğitimi en önemli etmenlerden birini oluşturmaktadır. Çünkü piyano eğitimi çoksesli düşünebilme ve çalabilme becerisi ile birlikte, kişiye geniş bir literatür bilgisi kazandırmaktadır (Yazıcı, 2013).

Metafor kavramı, Grekçe meta (öte) ve pherein (taşımak) kelimelerinin bir araya gelmesinden oluşan “metapherein”den türemiştir. Bireylerin soyut kavramlarla ilgili algılarını somut kavramlar ile ifade edebilmelerine olanak sağlayan güçlü bir araçtır (Uygun, 2015: 2). Bir kavramı farklı bir kavram ile tarif edebilmemizi sağlayan metaforlar, aynı zamanda yine bir kavramı betimleme esnasında benzetme yapabilmemizi sağlar (Thompkins & Leawley, 2002: 2). Antik çağlardan beri kullanılan metafor kavramı, bireyin az söz ile çok şey anlatmasını ve zihinde bilinmeyen ile bilinenin yer değiştirmesini sağladığından günümüzde hala müzik eğitimi kurumlarında sıklıkla başvurulan bir yöntemdir.

Metafor, müzik alanyazınında veri toplama aracı olarak üç şekilde kullanılmaktadır. Bu çalışmaların bir kısmı, sözlü-sözsüz müzik eserlerindeki ifade biçiminin analizinde metaforu bir araç olarak kullanmakta, bir diğer kısmında müziksel anlatımın oluşum ve gelişiminde metaforun öğretim aracı olma bakımından etkisi ölçülmektedir. Bir diğer çalışma grubunda ise metafor, müziksel kavramlara yönelik idrakın tespiti konusunda temel bir veri toplama aracı görevindedir. (Aydiner-Uygun, 2015).

Bu kapsamdaki ulusal müzik alanyazını incelendiğinde son on yılda çalışma örneklerine ağırlıklı olarak yer verildiği bilgisine ulaşılmaktadır. Bu alanda Mustan Dönmez ve Karaburun’un (2013) yapmış oldukları çalışmada metaforun türkü sözlerindeki anlatım biçimi ve geleneği incelenmiştir. Din dışı ve dinsel konuları içeren türkülerde tasavvuf içerikli figürlerin oldukça fazla metaforize edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Dini özellik barındırmayan türkülere ait metaforların niteliğinin bütün Türk dünyasında ortak ve geniş alanda var olduğu görülmüştür. Dinç Altun’un (2018) yapmış olduğu çalışmada, keman eğitimi alan bireylerin müzik kavramına yönelik metaforik algıları incelenmiştir. Yapılan araştırmanın sonucunda katılımcıların müziğe yönelik görüşlerinin olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Katılımcıların metafor üretimi en fazla iki temel kategoride sonuçlanmıştır. Bu metaforlar müziğin yaşam kaynağı olması ve duyguları ifadesine bir araç olmasıdır. Yazıcı’nın (2019) çalışmasında ise güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine karşı tutumlarının metaforik analizi incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda katılımcıların piyano dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Çalışma grubunun piyano dersinin önemi hakkında daha detaylı bilgi edinilmesinin sağlanması, olumsuz tutumların nedenlerinin araştırılarak olumlu tutumlara dönüştürülmesinin önemi vurgulanmıştır. Babacan’ın (2014) çalışmasında ise, güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin müzik kavramına yönelik metaforik algıları analiz edilmiştir. Yapılan çalışmada katılımcıların çoğunun müziği duyguların ifade edilmesinde temel bir araç olarak gördüğü ve insan yaşamı için temel gereksinimler olan nabız, yaşam, nefes ve gıda gibi imgelerle müziği tanımlamış olmaları müziğin yaşamımızdaki yerinin önemini vurgulamaktadır.

Kodaly müziksel okuma-yazma becerisinin kendi dilini okuyup yazan her bireyde var olabileceğini ve bu nedenle müzik eğitiminin küçük yaşlarda başlaması gerektiğini belirtmiştir. Daha önceleri müzik yeteneğinin doğuştan getirildiği düşünülse de günümüzde çevresel faktörlerin etkili olduğunu destekleyen görüşler bulunmaktadır. Müzik dilini öğrenmek tıpkı diğer dilleri öğrenmede olduğu gibi küçük yaşlarda öğrenildiğinde başarılı olunabilmektedir (Lavignac, 1939). Uçan’a göre (1997); çocukların ortalama yarısı 2 ile 6 yaşları arasında müziksel farkındalık bulundurur ve zaman içinde gelişerek 10-11 yaşları civarı en üst noktaya ulaşır. Bu yüzden çocukların bu dönemlerinde yeteneklerinin müzik eğitimi ile geliştirilmesi önemlidir. Piyano; kapsamlı bir alanyazına sahip olma,

eşlik çalgısı olarak kullanılabilme, çoksesli olma özellikleri ile hem bir eğitim sahası olarak hem de etkili bir eğitim aracı olarak, çalgı eğitiminde önemli bir yere sahiptir (Yazıcı, 2013).

Dolayısıyla müzik eğitimi zihinsel bir algı sürecini gerektirdiğinden ve bir kavrama ilişkin algıları yüzeye çıkarmanın bir yolu da metaforlar olduğundan dolayı, piyano eğitimi alan öğrencilerin piyano çalmak ile ilgili zihinsel algıları, öğrencilerin piyano öğrenme süreçlerinin verimliliğini ve niteliğini artırma açısından oldukça önemlidir. Piyano çalmak kavramıyla ilgili metaforların belirlenmesi öğrencilerin öğrenme sürecinde yaşadıkları zorlukların ve öğrenme düzeylerinin belirlenmesi konularına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın hedefi, özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan çocukların piyanoya bakış açılarını metafor aracılığıyla belirlemektir.

Bu araştırmada amaç özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan öğrencilerin “piyano çalmak” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Çalışmanın problem cümlesi “özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan öğrencilerin piyano çalmak kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?” şeklinde düzenlenmiştir. Çalışmanın alt problemleri “piyano çalmak kavramına ilişkin ortaya çıkan metaforların ortak özellikleri nelerdir?” ve “hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?” şeklindedir.

Bu araştırma, özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan öğrencilerin piyano çalmak kavramına ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla incelenmesi ve bu yöntemle soyut olan bu kavramın somut hale dönüştürülerek açıklanması bakımından önem taşımaktadır. Piyano çalmak kavramına somutluk getirilerek bu öğrencilerin yaşantısında piyano ve piyano çalmanın yeri anlaşılabilir ve piyano eğitimi sürecine dair öneriler sunulabilecektir.

Palmquist’e göre (2001) sembolik bir dil yapısı olarak kabul edilen metafor, iki farklı kavram ya da fikir arasında bağlantı kurularak yaşantı alanları arasında geçiş veya karşılaştırma amacı taşıyan dilsel bir araçtır. Metaforu araştırma konusu olarak ele alan müzik bilimleri literatür çalışmaları bulunmaktadır. Bu olgubilim çalışmaları alanyazında incelenen çalışmalarda belirtilmektedir.

2. Yöntem

Araştırmanın bu kısmında; araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama- analiz süreci ile ilgili bilgiler alt başlıklar halinde verilmiştir.

2.1. Araştırma Deseni

Bu çalışmada olgu bilim (fenomoloji) deseni kullanılmıştır. Bu çalışmanın araştırma yöntemi nitel bir araştırma yöntemi olan metafor analiz yöntemidir. Amacı mevcut durumu olduğu şekliyle ortaya koymak olmasından ötürü, betimsel nitelik taşımaktadır. Olgubilim deseni, katılımcıların yaşantılarından yola çıkarak verdiği cevapların, araştırılan olgu hakkında, hangi ortak amaçlara katkıda bulunacağını saptamayı amaçlar. Bu sayede olgubilim vasıtasıyla, bireylerin belirlenen olguya dair algıları, yaşantıları ve yükledikleri anlamlar oluşturulmaya çalışılmaktadır (Onat Kocacı, 2015: 56).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Mersin ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan 35 erkek, 60 kız olmak üzere toplam 95 öğrenci oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma sürecinde katılımcılara, “Piyano çalmak gibidir. Çünkü” şeklinde ifadeleri içeren formlar dağıtılmıştır. Uygulama öncesinde

çocuklara metafor hakkında bilgi verilmiş ve piyano çalmak kavramının zihinlerindeki karşılığı üzerine düşünceleri istenmiştir. Daha sonra formları doldurmaları istenmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Özengen müzik eğitimi kurumlarında piyano eğitimi alan öğrenciler tarafından boşluk doldurularak elde edilen veriler, içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e göre (2008) içerik analizinin esas amacı, toplanan verileri açıklayabilecek ilişkileri ve kavramaları elde etmektir. Yani benzer verileri belli temalar ve kavramlar çerçevesinde toplamak ve okuyucu tarafından anlaşılır biçimde düzenleyerek yorumlamaktır.

2.5. Araştırma Etiği

Bu çalışmada, Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etik Kurulu'nun 27.03.2023 tarihli ve 2023-3/2.20 sayılı kararıyla gerekli izin alınmıştır. Ayrıca "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" içeriğinde yer alan bütün kurallara bağlı kalınmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırmanın problem cümlelerine ait bulgulara yer verilmiştir. Hazırlanan formlar çalışmanın yapıldığı kurumlara devam eden 95 öğrenciye dağıtılmış ve geçerli kabul edilen 95 metafor ve açıklama cümlesi yazılı form çalışmada kullanılmıştır. Ayrıca bu bölümde metaforlar, kategoriler, alt kategoriler ve örnek metafor cümleleri verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Problemine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, piyano çalmak kavramına yönelik katılımcıların geliştirdikleri metaforlar frekans tablosu şeklinde verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet frekans dağılımları

	f	%
Erkek	35	36,8
Kız	60	63,2
Toplam	95	100,0

Tablo 1'e göre, araştırmaya katılan kız öğrenci sayısı 60 (%63,2), erkek öğrenci sayısı ise 35 (%36,8)'dir.

Tablo 2. Öğrenciler tarafından oluşturulan metaforlar

	f	%
Eğlenmek	7	7,3
Mutluluk	6	6,3
İlaç	4	4,2
Güzel	3	3,1
Oyun	3	3,1
Rahatlatıcı	3	3,1
Rüya	3	3,1
Terapi	3	3,1
Dertlerden kurtulmak	2	2,1
Dinlenmek	2	2,1

Duygu	2	2,1
Hayal	2	2,1
Hobi	2	2,1
Kuş	2	2,1
Lunapark	2	2,1
Merdiven	2	2,1
Sevilmek	2	2,1
Şarkı söylemek	2	2,1
Apartman	1	1,05
Aslan	1	1,05
Çikolata	1	1,05
Dans etmek	1	1,05
Diş	1	1,05
En sevdiğim şey	1	1,05
Gökkuşağı	1	1,05
Gökyüzü	1	1,05
Hafiflemek	1	1,05
Her şeyim	1	1,05
Heyecan	1	1,05
Hikâye	1	1,05
İhtiyaç	1	1,05
Kalem	1	1,05
Kalp atışı	1	1,05
Kedi	1	1,05
Kendi bestem	1	1,05
Kitap okumak	1	1,05
Matematik	1	1,05
Müzik havuzu	1	1,05
Müziyen olmak	1	1,05
Nefes almak	1	1,05
Oyuncak	1	1,05
Öğrenmek	1	1,05
Örümcek	1	1,05
Özgürlük	1	1,05
Pamuktan bir yatak	1	1,05
Parti	1	1,05
Ruhumun parçası	1	1,05
Saat	1	1,05
Sanatçı olmak	1	1,05
Sakinleşmek	1	1,05
Slime	1	1,05
Sohbet etmek	1	1,05

Stres topu	1	1,05
Süpürge	1	1,05
Tutku	1	1,05
Uçmak	1	1,05
Yaşam	1	1,05
Yatak	1	1,05
Yemek ve su	1	1,05
Yemyeşil ormanlarda yürümek	1	1,05
Zekâ	1	1,05
Toplam	95	100,0

Tablo 2’ de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan 95 öğrenci, toplam 61 farklı metafor oluşturmuşlardır. Öğrencilerin oluşturduğu metaforlar arasında en sık kullanılan metaforlar eğlenmek (f=7) ve mutluluk (f=6) metaforlarıdır. Bu metaforları en çok kullanılan sıralamasıyla takip eden metaforlar ise, ilaç (f=4), güzel (f=3), oyun (f=3), rahatlatıcı (f=3), rüya (f=3), terapi (f=3) metaforlarıdır. Ayrıca birden fazla öğrenci tarafından kullanılan metaforlar, dertlerden kurtulmak (f=2), dinlenmek (f=2), duygu (f=2), hayal (f=2), hobi (f=2), kuşlar (f=2), lunapark (f=2), merdiven (f=2), sevilme (f=2), şarkı söylemek (f=2) metaforları olarak saptanmıştır.

Çalışma grubunun oluşturdukları, apartman, aslan, çikolata, dans etmek, diş, en sevdiğim şey, gökkuşağı, gökyüzü, hafiflemek, her şeyim, heyecan, hikâye, ihtiyaç, kalem, kalp atışı, kedi, kendi çaldığım güzel müzik, kitap okumak, matematik, müzik havuzu, müzisyen olmak, nefes almak, oyuncak, öğrenmek, örümcek, özgürlük, pamuktan bir yatak, parti, ruhumun parçası, saat, sanatçı olmak, sakinleşmek, slime, sohbet etmek, stres topu, süpürge, tutku, uçmak, yaşam, yatak, yemek ve su, yemyeşil ormanlarda yürümek, zekâ metaforları, sadece birer kez kullanılmış metaforlar olarak karşımıza çıkmıştır.

3. 2. Araştırmanın Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, katılımcıların oluşturdukları metaforların ortak özellikleri ve hangi kategorilerde toplandığı bilgileri frekanslarıyla birlikte verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların oluşturdukları metaforların kategorilere göre dağılımı

	f	%
1. Piyano çalmak farklı duyguları ifade eder, çeşitlilik içerir.	13	13,6
2. Piyano çalmanın duygular üzerinde etkisi vardır.	19	20
3. Piyano çalmak eğlenceli ve zevklidir.	18	19
4. Piyano çalmak geliştirici ve yol göstericidir.	13	13,6
5. Piyano çalmak ihtiyaç duyulan bir gereksinimdir.	9	9,4
6. Piyano çalmak rahatlatıcı ve tedavi edicidir.	23	24,2
Toplam	95	100,0

Tablo 3’ de görüldüğü gibi öğrencilerin oluşturdukları metaforlar altı ana maddede gruplandırılmıştır. Öğrencilerden 13 (%13,6) tanesi piyano çalmanın farklı duygular uyandırdığını ve çeşitlilik içerdiğini, 19 (%20) tanesi piyano çalmanın, duygular üzerinde etkili olduğunu, 18 (%19) tanesi piyano çalmanın eğlenceli ve zevkli olduğunu düşünmüşlerdir. Yine, 13 (%13,6) öğrenci piyano çalmanın geliştirici ve yol gösterici olduğu, 9 (%9,4) öğrenci piyano çalmanın ihtiyaç duyulan bir gereksinim olduğu, 23 (%24,2) öğrenci piyano çalmanın rahatlatıcı ve tedavi edici olduğu ile ilgili

metafor oluşturmuşlardır. Tablo 3'ten de anlaşılacağı üzere öğrencilerin 'piyano çalmak' kavramına yönelik oluşturdukları cümlelerinden çıkan anlatımlar üzerinde inceleme yapıldığında hepsinin olumlu anlatımlardan oluştuğu görülmektedir. Başka bir anlatım ile 'piyano çalmak' kavramı katılımcıların aklına olumsuz hiçbir şey getirmemiştir.

Tablo 4. *Metaforların, oluşturulan alt kategorilere göre dağılımları*

	f	%
1. Bakış açısını zenginleştirme yönüyle piyano çalmak.	7	7,3
2. İfade aracı olma yönüyle piyano çalmak.	6	6,3
3. Heyecanlandırma ve mutlu etme yönüyle piyano çalmak.	12	13
4. Özgür hissettirme yönüyle piyano çalmak.	4	4,2
5. Özgüven kazandırma yönüyle piyano çalmak.	3	3,1
6. Eğlence kaynağı olma yönüyle piyano çalmak.	12	13
7. Beğenilere hitap etmek yönüyle piyano çalmak.	6	6,3
8. Öğretici olma yönüyle piyano çalmak.	8	8,4
9. Zengin öğrenme durumları içermesi yönüyle piyano çalmak.	5	5,2
10. Hayat kaynağı olma yönüyle piyano çalmak.	5	5,2
11. Besin ve temel ihtiyaç olma yönüyle piyano çalmak.	4	4,2
12. Huzur verme ve iyileşmeyi sağlama yönüyle piyano çalmak.	16	16,8
13. Arındırma ve dinlendirme yönüyle piyano çalmak.	7	7,3
Toplam	95	100

Tablo 4 bulgularına göre 7 (%7,3) öğrenci piyano çalmanın bakış açısını zenginleştirdiği, 6 (%6,3) öğrenci ifade aracı olduğu, 12 (%13) öğrenci heyecanlandırıp mutlu ettiği, 4 (%4,2) öğrenci özgür hissettirdiği, 3 (%3,1) öğrenci özgüven kazandırdığı, 12 (%13) öğrenci eğlence kaynağı olduğu, 6 (%6,3) öğrenci beğenilere hitap ettiği, 8 (%8,4) öğrenci öğretici olduğu, 5 (%5,2) öğrenci zengin öğrenme durumları içerdiği, 5 (%5,2) öğrenci hayat kaynağı olduğu, 4 (%4,2) öğrenci besin ve temel ihtiyaç olduğu, 16 (%16,8) öğrenci huzur verdiği ve iyileşmeyi sağladığı, 7 (%7,3) öğrenci arındırdığı ve dinlendirdiği yönünde metafor üretmişlerdir.

3. 3. Farklı Duyguların İfadesi ve Çeşitlilik İçermesi Bakımından Piyano Çalmak

İnsan ruhunun hayal gücüyle yoğrulmuş duygularının ifadesini sağlayan müzik, kişinin yaşantısına paralel bir algı yaratacak kadar geniş bir ufka sahiptir. Piyano çalan kişi, çaldığı ezginin yarattığı his ve içinde bulunduğu ruh haline bağlı olarak farklı duygu geçişleri yaşayabilir, bu duyguların aktarım yolu olarak geniş bir yelpaze kullanabilir. Araştırma bulgularına göre 10 öğrenci bu kategori alanında metafor üretmiştir.

Bu kategoriye ait alt kategori, metafor ve cümleleri aşağıdaki şekildedir.

3. 3. 1. Piyano Çalmak Bakış Açısını Zenginleştirir

Bu alt kategori içerisine alınan metaforlar, "hayal", "gökyüzü" ve "müzik havuzu" metaforlarıdır. Örnek cümleler;

"Piyano çalmak hayal gibidir. Çünkü tuşların çokluğu hayal dünyanın genişliği kadardır."

"Piyano çalmak gökyüzü gibidir. Çünkü sonsuz ve sınırsızdır."

"Piyano çalmak müzik havuzu gibidir. Çünkü sadece çalmayı değil müzik hakkında her şeyi öğreniyorum."

3.3.2. Piyano Çalmak İfade Aracıdır

Bu alt kategori içerisine alınan metafor “sohbet etmek”, “şarkı söylemek” ve “rüya” şeklindedir. “Piyano çalmak sohbet etmek gibidir. Çünkü piyano çalarken yakın arkadaşşıma içimi döker gibi hissediyorum.”

“Piyano çalmak şarkı söylemek gibidir. Çünkü piyano çalarken şarkıları daha duygulu söylüyorum.”

“Piyano çalmak rüya gibidir. Çünkü gerçek hayatta olmasını istediğim şeyleri piyano çalarken düşünüyorum.”

3.4. Duygular Üzerine Etkisi Yönüyle Piyano Çalmak

Araştırma sonuçları göstermiştir ki, piyano çalmak kavramını birçok öğrenci mutluluk, heyecan ve özgürlük şeklinde ifade etmektedir. Toplamda 19 öğrenci bu kategori alanında metafor oluşturmuşlardır. Bu kategoriye ait alt kategori, metafor ve cümleleri aşağıdaki şekildedir.

3.4.1. Piyano Çalmak Heyecanlandırır ve Mutlu Eder

Bu alt kategori içerisine alınan metaforlar “mutluluk”, “duygu”, “sevilmek” ve “heyecan” şeklindedir. Bu kavramların insanın duygularını etkilediği söylenebilir. Kategoriye örnek oluşturan cümleler;

“Piyano çalmak mutluluk gibidir. Çünkü derse severek geliyorum ve öğretmenimi çok seviyorum.”

“Piyano çalmak mutluluk gibidir. Çünkü üzgünken o duygumu yok ediyor.”

“Piyano çalmak mutluluk gibidir. Çünkü hayatımı güzelleştiriyor.”

“Piyano çalmak duygu gibidir. Çünkü çalarken tüm duygularım harekete geçiyor”

“Piyano çalmak sevilmek gibidir. Çünkü emek verip başarıyorum ve başarınca herkes beni seviyor.”

“Piyano çalmak heyecan gibidir. Çünkü yeni şarkılar çalmak beni heyecanlandırıyor.”

3.4.2. Piyano Çalmak Özgür Hissettirir

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “özgürlük”, “kuşlar” ve “müzisyen olmak” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak özgürlük gibidir. Çünkü insan piyano çalarken müziğin ritmiyle gökyüzüne kanat çırpıyor.”

“Piyano çalmak kuşlar gibidir. Çünkü kendimi çalarken kuşlar kadar özgür ve hafif hissediyorum.”

“Piyano çalmak müzisyen olmak gibidir. Çünkü müzisyenler özgürce sözlerini ve duygularını dile getirirler.”

3.4.3. Piyano Çalmak Özgüven Kazandırır

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “şarkı söylemek”, “sanatçı olmak” ve “tutku” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak şarkı söylemek gibidir. Çünkü artık daha çekinmeden ve istekle şarkı söylüyorum.”

“Piyano çalmak sanatçı olmak gibidir. Çünkü sanatçılar hiç utanmadan ve rahatça sahneye çıkarlar.”

“Piyano çalmak tutku gibidir. Çünkü çaldığım zaman kendimle gurur duyuyorum ve başarılı oluyorum.”

3.5. Eğlenceli ve Zevkli Olma Yönüyle Piyano Çalmak

Araştırma sonuçlarına göre 18 öğrenci bu kategori alanında metafor üretmiştir. Bu kategoriye ait alt kategori, metafor ve cümleleri aşağıdaki şekildedir.

3. 5. 1. Piyano Çalmak Eğlence Kaynağıdır

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “eğlenmek”, “lunapark”, “parti” ve “dans etmek” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak eğlenmek gibidir. Çünkü bana neşe veriyor.”

“Piyano çalmak eğlenmek gibidir. Çünkü oyun oynamaya benziyor.”

“Piyano çalmak lunapark gibidir. Çünkü çalarken hoplayıp zıplıyorum.”

“Piyano çalmak parti gibidir. Çünkü o an ellerim parti yapıyor.”

“Piyano çalmak dans etmek gibidir. Çünkü parmaklarım sanki göbek atıyor.”

3. 5. 2. Piyano Çalmak Beğenilere Hitap Eder

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “hobi”, “oyuncak” ve “oyun” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak hobi gibidir. Çünkü kendi beğendiğim ve istediğim bir şeyi yapıyorum.”

“Piyano çalmak oyuncak gibidir. Çünkü en beğendiğim oyuncağım piyanodur.”

“Piyano çalmak oyun gibidir. Çünkü eğleniyor ve beğeniyorum.”

3. 6. Geliştirici ve Yol Gösterici Olma Yönüyle Piyano Çalmak

Yapılan araştırmalar göstermiştir ki, piyano çalmak beyin fonksiyonlarını arttırdığı gibi çok yönlü olmayı da sağlamaktadır. Aynı zamanda piyano çalmanın matematik becerilerini geliştirdiği ve yaratıcılığı da arttırdığını destekleyen çalışmalar bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerden 13 tanesinin piyano çalmanın bu yönüne ışık tutar metaforlar ürettikleri görülmektedir. Bu kategoriye ait alt kategori, metafor ve cümleleri aşağıdaki şekildedir.

3. 6. 1. Piyano Çalmak Öğreticidir

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “örümcek”, “merdiven”, “öğrenmek”, “apartman” ve “kitap okumak” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak örümcek gibidir. Çünkü piyanonun üzerinde ellerim örümcek ağının formülüne benziyor.”

“Piyano çalmak merdiven gibidir. Çünkü basamaklara her bastığımda bir ses öğreniyorum ve yükseldiğimi hissediyorum.”

“Piyano çalmak öğrenmek gibidir. Çünkü her derste yeni bilgiler ediniyorum.”

“Piyano çalmak apartman gibidir. Çünkü sürekli yükselerek daha iyi çalışıyorum.”

“Piyano çalmak kitap okumak gibidir. Çünkü çaldıkça geliyorum ve yeni şeyler öğreniyorum.”

3. 6. 2. Piyano Çalmak Zengin Öğrenme Durumları İçerir

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “matematik”, “saat”, “zekâ”, “aslan” ve “kedi” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak matematik gibidir. Çünkü nota süreleri kesirli sayılara benziyor.”

“Piyano çalmak saat gibidir. Çünkü metronom tıpkı saat tıkırtısı gibi ilerliyor.”

“Piyano çalmak zekâ gibidir. Çünkü bir sürü şeyi aynı anda yapıyorsun.”

“Piyano çalmak aslan gibidir. Çünkü aslan kükremesi gibi kalın sesler öğreniyorum.”

“Piyano çalmak kedi gibidir. Çünkü kedi miyavlaması gibi ince sesleri öğreniyorum.”

3. 7. İhtiyaç Duyulan Bir Gereksinim Olma Yönüyle Piyano Çalmak

Araştırma bulgularında 9 öğrencinin piyano çalmayı, temel ihtiyaç ve yaşam için gerekli olduğu tanımlarını içeren metaforlar ürettikleri tespit edilmiştir. Bu kategoriye ait alt kategori, metafor ve cümleleri aşağıdaki şekildedir.

3. 7. 1. Piyano Çalmak Hayat Kaynağıdır

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “kalp atışı”, “yaşam” ve “ruhumun parçası” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak kalp atışı gibidir. Çünkü hayatımın her yerinde onun sesini duymak isterim.”

“Piyano çalmak yaşam gibidir. Çünkü o bir yaşam tarzıdır ve yaşamımızın her anındadır.”

“Piyano çalmak ruhumun parçası gibidir. Çünkü kalbim onunla tamamlanıyor.”

3. 7. 2. Piyano Çalmak Besin ve Temel İhtiyaçtır

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “yemek ve su”, “ihtiyaç”, “çikolata” ve “yatak” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak yemek ve su gibidir. Çünkü onlar olmadan yaşayamayız.”

“Piyano çalmak ihtiyaç gibidir. Çünkü çalmayınca eksik hissediyorum.”

“Piyano çalmak çikolata gibidir. Çünkü tadı damağımda kalır ve mutlu eder.”

“Piyano çalmak yatak gibidir. Çünkü çalınca yatağa uzanmış hissediyorum ve günün yorgunluğunu atıyorum.”

3. 8. Rahatlatıcı ve Tedavi Edici Yönüyle Piyano Çalmak

Piyano insan duygularını yansıtmak üzere tasarlanmış bir müzik aletidir. Piyano çalmanın stresi hafiflettiği ve depresyonu tedavi ettiği yönünde çalışmalar bulunmaktadır. Araştırmaya katılan 23 öğrenci piyano çalmanın ruhsal bir güçlendirici olduğu yönünde metafor üretmişlerdir. Bu kategoriye ait alt kategori, metafor ve cümleleri aşağıdaki şekildedir.

3. 8. 1. Piyano Çalmak Huzur Verir ve İyileştirir

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “terapi”, “dertlerden kurtulmak”, “ilaç”, “rahatlatıcı” ve “sakinleşmek” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak terapi gibidir. Çünkü stresimi alıyor.”

“Piyano çalmak terapi gibidir. Çünkü duygularımı düzenliyor.”

“Piyano çalmak dertlerden kurtulmak gibidir. Çünkü kendimi başka bir dünyada buluyorum.”

“Piyano çalmak ilaç gibidir. Çünkü beni iyileştiriyor.”

“Piyano çalmak ilaç gibidir. Çünkü büyüdüğümü ve ellerimin güçlendiğini hissediyorum.”

“Piyano çalmak rahatlatıcı gibidir. Çünkü piyano çalarken kendimi müziğin akışına bırakıyorum.”

“Piyano çalmak sakinleşmek gibidir. Çünkü sesi sinirlerimi yumuşatıyor.”

3. 8. 2. Piyano Çalmak Arındırır ve Dinlendirir

Bu alt kategoriye ait metaforlar, “stres topu”, “süpürge”, “yemyeşil ormanlarda yürümek”, “dinlenmek” ve “pamuktan bir yatak” şeklindedir. Kategoriye örnek teşkil eden cümleler;

“Piyano çalmak stres topu gibidir. Çünkü sinirlenince çalıp rahatlıyorum.”

“Piyano çalmak süpürge gibidir. Çünkü ruhum kirlerinden arınıyor.”

“Piyano çalmak yemyeşil ormanlarda yürümek gibidir. Çünkü dünyanın isinden ve uğultusundan arınıyorum.”

“Piyano çalmak dinlenmek gibidir. Çünkü piyano çalınca yorgunluğum geçiyor.”

“Piyano çalmak pamuktan yatak gibidir. Çünkü bedenim ve zihnim rahatlıyor.”

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan 95 öğrenci, toplam 61 farklı metafor oluşturmuşlardır. Oluşturulan metaforlar arasında en sık kullanılan metaforlar eğlenmek ve mutluluk metaforlarıdır. Bu metaforları takip eden en sık kullanılan metaforlar ise ilaç, güzel, oyun, rahatlatıcı, rüya, terapi, dertlerden kurtulmak, dinlenmek, duygu, hayal, hobi, kuşlar, lunapark, merdiven, sevmek, şarkı söylemek metaforlarıdır.

Çalışma grubunun oluşturdukları, apartman, aslan, çikolata, dans etmek, diş, en sevdiğim şey, gökkuşağı, gökyüzü, hafiflemek, her şeyim, heyecan, hikâye, ihtiyaç, kalem, kalp atışı, kedi, kendi çaldığım güzel müzik, kitap okumak, matematik, müzik havuzu, müzisyen olmak, nefes almak, oyuncak, öğrenmek, örümcek, özgürlük, pamuktan bir yatak, parti, ruhumun parçası, saat, sanatçı olmak, sakinleşmek, slime, sohbet etmek, stres topu, süpürge, tutku, uçmak, yaşam, yatak, yemek ve su, yemyeşil ormanlarda yürümek, zekâ metaforları, yalnızca bir kere kullanılmış metaforlar olarak karşımıza çıkmıştır.

Bulgulardan anlaşıldığı gibi katılımcıların oluşturdukları metaforlar altı ana maddede gruplandırılmıştır. Öğrencilerden 13 (%13,6) tanesi piyano çalmanın farklı duygular uyandırdığını ve çeşitlilik içerdiğini, 19 (%20) tanesi piyano çalmanın, duygular üzerinde etkili olduğunu, 18 (%19) tanesi piyano çalmanın eğlenceli ve zevkli olduğunu düşünmüşlerdir. Yine, 13 (%13,6) öğrenci piyano çalmanın geliştirici ve yol gösterici olduğu, 9 (%9,4) öğrenci piyano çalmanın ihtiyaç duyulan bir gereksinim olduğu, 23 (%24,2) öğrenci piyano çalmanın rahatlatıcı ve tedavi edici olduğu ile ilgili metafor oluşturmuşlardır. Araştırma bulgularından anlaşılacağı üzere katılımcıların hepsi ‘piyano çalmak’ kavramına ilişkin olumlu metafor oluşturmuşlardır. Bir başka ifade ile ‘piyano çalmak’ kavramı bireylere olumsuz bir çağrışımında bulunmamıştır. Bu araştırma sonucu elde edilen metaforlar, çeşitli kurumlarda piyano eğitimi alan bireylerin ‘piyano çalmak’ kavramına bakış açılarına ışık tutmuştur.

Yazıcı’nın (2019) güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine ilişkin tutumlarının metaforik analizinin yapıldığı çalışmasında ‘ilaç’ ve ‘terapi’ metaforlarının birden fazla kullanıldığı görülmüş, ‘piyano çalmak’ kavramı tedavi edici ve iyileştirici olma yönüyle nitelendirilmiştir. Bu yönüyle her iki çalışmanın da benzer bulgulara ulaştığı söylenebilir. Ayrıca, Koca’nın (2012) “Okulöncesi öğretmen adaylarının müzik öğrenme kavramı hakkındaki metaforik algıları” isimli araştırmasında en sık kullanılan metaforun “yaşam” metaforu olduğu görülmektedir. Bu çalışmada da “yaşam” metaforu sık kullanılan metaforlar arasında olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bununla birlikte, Babacan’ın (2014) Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin “müzik” kavramına yönelik algılarının incelenmesi amacıyla yapmış olduğu araştırmasındaki elde edilen bulgularla ilgili yapılan bu çalışmadaki bulgular birbirine paralellik göstermektedir. Her iki çalışma katılımcıları da

çalışmaları olumlu metaforlarla nitelemişlerdir. Bu bulgular ile vardığımız nokta, bize müzikle ister mesleki, isterse amatör olarak ilgilenen kişilerin, müziğe olumlu yaklaşımlarının olduğunu göstermektedir.

Çalışmanın bulgularından biri olan ‘‘Piyano çalmak rahatlatıcı ve tedavi edicidir’’ adlı kategori, Sözbir ve Çakmak’ın (2016) okul öncesi öğretmen adaylarının müzik kavramına ilişkin metaforik algılarının incelendiği çalışmasındaki ‘İyileştirici’ kategorisi ile örtüştüğü görülmektedir. Katılımcılar çalışmanın her ikisinde de müziğin tedavi edici yönünü niteleyen metaforlar üretmişlerdir. Bunun yanı sıra, Dinç Altun ve Muşmul’ un (2018) yapmış oldukları çalışmada, keman eğitimi alan katılımcıların ‘müzik’ kavramına yönelik oluşturdukları metaforik algıları incelenmiş olup, ‘yaşam’ ve ‘ilaç’ kavramlarının en sık kullanılan metaforlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada da ‘‘Hayat kaynağı olma yönüyle piyano çalmak’’ ve ‘‘ Huzur verme ve iyileşmeyi sağlama yönüyle piyano çalmak’’ gibi kategoriler, Dinç Altun ve Muşmul’ un çalışmalarıyla benzerlik göstermektedir.

Müzik, insan ruhunun hayal gücüyle yoğrularak, duygu ve düşüncelerini ifade etme gereği hissini bir estetik kaygıyla dışavurumunu sağlayan sanat dalıdır. Piyano da bu dışa vurumun en belirgin ifadesini sağlayan enstrümanlardan biridir. Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan bu çalışma, öğrencilerin piyano çalmaya görüş açılarını büyük ölçüde ortaya koyarak, piyanoyu, hayatlarına mutluluk ve huzur veren, eğlendiren, iyileştiren, arındıran, geliştiren ve öğreten olarak yansıtmaktadırlar. Bununla birlikte hayatlarının vazgeçilmez bir parçası olarak görmekteyizler. Çalışma bulguları göz önüne alındığında, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda;

- Öğrencilerin piyano çalmak konusundaki beklentileri dikkate alınmalı,
- Öğrencilerin piyano eğitimi veren kişi ile iletişimi, kendilerini rahat ifade edebilecekleri düzeyde olmalı,
- Öğrencilerin karşılaştıkları bir sorunda, öğretmen, çözüm için etkin öğrenme yöntem ve tekniklerinden faydalanılmalıdır.
- Öğrencilerin müzik dinleme alışkanlıklarının piyano eğitimi veren kişi tarafından geliştirilmesi sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin piyano eğitimi ile birlikte solfej ve işitme dersleri de almaları sağlanmalıdır.
- Piyano eğitimi bireysel yapılan bir ders olduğundan süre uzun tutulmamalı ve verimin düşmemesi sağlanmalıdır.
- Özengen müzik eğitimi sürecinde aileler, öğrencilere yeterli desteği ve motivasyonu sağlamalıdır.
- Piyano eğitiminin uzun ve meşakkatli bir süreç olduğu bilgisi öğrencilere aktararak, yeterli sabır ve disiplin ile çalışmaları sağlanmalıdır.
- Piyano eğitimi sürecinde öğretmen istikrarlı ve yol gösterici olmalıdır.

5. Kaynakça

- Acay Sözbir, S., & Çamlıbel Çakmak, Ö. (2016). Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik” kavramına ilişkin metaforik algıları. *JASSS*, (42), 269-282.
- Arsu, A. (2020). Müzik eğitimi bir hobi midir yoksa gereklilik mi? *Andante Dergisi*, 162.
- Aydiner Uygun, M. (2015). Öğretmen adaylarının geleneksel müzik türlerine ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla incelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-16.
- Babacan, E. (2014). AGSL öğrencilerinin müzik kavramına ilişkin algıları: metafor analizi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 124-132.
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitim psikolojisi: Modern eğitimin psikolojik temelleri*. Ankara.
- Gasimova, T. (2010). Piyano öğrenme ve öğretme teknikleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 25, 99-106.
- Dinç Altun, Z., & Muşmul, E. (2018). Keman eğitimi kursuna katılan bireylerin “müzik” kavramına yönelik metaforik algılarının incelenmesi. *Online Journal of Music Sciences*, 3(2), 46-62.
- Koca, Ş. (2012). The pre-school teacher candidate’s metaphorical thinking about the concept of music learning. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 47, 1485-1489.
- Lavignac, A. (1939). *Musiki terbiyesi*. (Çev. A. Denker). Kanaat Kitabevi.
- Mustan Dönmez, B., & Karaburun, D. (2013). Türk halk müziği sözlerinde "metaforik anlatım geleneği". *Turkish Studies*, 8(4), 1081-1097.
- Onat Kocabıyık, O. (2015). Olgubilim ve gömülü kuram: Bazı özellikler açısından karşılaştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 55-66.
- Palmquist, R.A. (2001). Web için bilişsel stil ve kullanıcıların metaforları: Bir keşif çalışması. *Akademik Kütüphanecilik Dergisi*, 27 (1), 24-32.
- Sak, Ö. S. (1997). *İlköğretim okullarında müzik eğitimi ve çocuk şarkıları üzerine bir araştırma* (Tez No. 67357) [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Şendurur, Y., & Barış, D. A. (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174.
- Thompkins, P., & Lawley, J. (2002). *The magic of metaphors*. The Caroline Newsletter, <http://www.cleanlanguage.co.uk/Magic-of-Metaphor.html8/AMRJ.8905>.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi.
- Yazıcı, T. (2013). Piyano öğretiminde karşılaşılan sorunların piyano öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 130-150.
- Yazıcı, T. (2019). Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine ilişkin tutumlarının metaforik analizi. *Turkish Studies*, 14(3). 1917-1926.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.